

Zhotovování sukní, halenek a šatů (kód: 31-001-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů:	Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání:	Výrobce sukní, halenek a šatů
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Přijímání zakázek na výrobu sukní, halenek a šatů	3
Konstruování střihů dílů a součástí sukní, halenek a šatů	3
Modelování základních střihů sukní, halenek a šatů	3
Sestavování střihových poloh pro oddělování dílů a součástí oděvů	3
Oddělování jednotlivých dílů a součástí oděvů	3
Volba technologického postupu ke zhotovování sukní, halenek a šatů	3
Sešívání jednotlivých dílů a součástí sukní, halenek a šatů a montáž výrobků	3
Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě sukní, halenek a šatů	3
Tvarování sukní, halenek a šatů	3
Zkoušení rozpracovaných sukní, halenek a šatů	3
Kontrola kvality při zhotovování sukní, halenek a šatů	3
Seřizování šicích strojů při zhotovování sukní, halenek a šatů	3
Předávání zakázek ve výrobě oděvů zákazníkům	3

Platnost standardu

Standard je platný od:

Kritéria a způsoby hodnocení

Přijímání zakázek na výrobu sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Oslovit zákaznici, zjistit její požadavky, doporučit vhodný model oděvu pro danou postavu a účel použití oděvu (tvar, členění, délka, funkční a zdobné prvky, volba materiálu)	Praktické předvedení
b) Vyhotovit technický popis a technický náčrtek (siluetu a členění oděvu – pohled na přední a zadní díl, detaily, popřípadě vnitřní vypracování) konkrétního oděvu – halenky a sukně nebo šatů na zakázkový list	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Změřit základní, pomocné a případně kontrolní tělesné rozměry na postavě zákaznice, potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu – halenky a sukně nebo šatů (použít krejčovské měřidlo, při měření dodržet obvyklé pořadí měření a zásady měření tělesných rozměrů)	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Zapsat jednotlivé tělesné rozměry zákaznice (používat obvyklé názvy a zkratky základních tělesných rozměrů)	Praktické předvedení s ústním ověřením
e) Změřit krejčovským měřidlem materiál, který si přinesla zákaznice, zkontrolovat kvalitu, zjistit složení materiálu, zapsat délku a šíři materiálu do zakázkového listu a zaevidovat donesenou oděvní přípravu. Poradit zákaznici při volbě materiálu z nabídky firmy (výběr z fiktivního katalogu), stanovit vhodnou drobnou přípravu	Praktické předvedení s ústním ověřením
f) Stanovit předběžnou cenu zakázky (podle fiktivního ceníku firmy), dojednat se zákaznicí termín dokončení zakázky, doplnit další důležité údaje do zakázkového listu (jméno, kontakt na zákaznici, předběžnou cenu, zálohu, termín dokončení zakázky)	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Konstruování stříhů dílů a součástí sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit pomůcky pro konstrukci stříhů oděvů	Praktické předvedení
b) Provést konstrukční výpočty potřebné pro konstrukci konkrétního oděvu – halenky a sukně nebo šatů (využít zjištěné tělesné rozměry)	Praktické předvedení
c) Zhotovit konstrukční síť a zakreslit jednotlivé části základního stříhu konkrétního oděvu – halenky a sukně nebo šatů (použít obecně používanou metodiku konstrukce stříhu)	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Modelování základních střihů sukni, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést modelovou úpravu základního střihu konkrétního oděvu – halenky a sukně nebo šatů dle zvolené fazony	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Vykreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky (záševky, kapsy apod.), porovnat střih s technickým nákresem a popisem ze zakázkového listu	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Vytvořit střihové šablony dílů – přidat patřičné šířky na švové a koncové záložky, vytvořit potřebné dílenské šablony	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sestavování střihových poloh pro oddělování dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyžehlit materiál, zjistit jeho srážlivost a zpracovatelské vlastnosti, přeměřit délku a šířku	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Rozložit nebo složit textilii v závislosti na fazoně a použitém materiálu, vyrovnat okraje textilie, zajistit textilii proti posunutí	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Sestavit šablony do střihové polohy (respektovat požadavky na pokládání střihových šablon – podle referenční linie, dle charakteru materiálu, respektovat souměrnost a návaznost vzoru, dbát na úspornost materiálu)	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Zakreslit obrysy jednotlivých dílů, vyznačit potřebné značky (nástřihy, záševky apod.)	Praktické předvedení s ústním ověřením
e) Stanovit spotřebu materiálu na zadaný výrobek	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Oddělování jednotlivých dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vystříhnout jednotlivé díly z oděvního materiálu (podle zakreslení střihových šablon, včetně nástřihů)	Praktické předvedení
b) Zkontrolovat nastříhané díly, označit jednotlivé nastříhané díly a připravit pro předání na šití	Praktické předvedení
c) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba technologického postupu ke zhotovování sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stanovit a realizovat vhodný technologický postup pro zhotovení konkrétního oděvu – halenky a sukně nebo šatů	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Určit stroje a zařízení pro zhotovení vybraného oděvu – zohlednit vlastnosti materiálu a seznam strojového vybavení, které je k dispozici	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Sešívání jednotlivých dílů a součástí sukní, halenek a šatů a montáž výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit konkrétní oděv – halenku a sukni nebo šaty ke zkoušce – v souladu se zvolenou technologií spojit jednotlivé díly stehováním a šitím, koncové záložky zastehovat podle označení, vypracovat detaily a součásti, jejichž tvar lze po zkoušce změnit, doplnit oděvní přípravu	Praktické předvedení
b) Provést úpravy po zkoušce – v souladu se zvolenou technologií dokončit jednotlivé operace, rozhodnout o nutnosti druhé zkoušky, event. připravit výrobek ke 2. zkoušce	Praktické předvedení
c) Dokončit detaily a celý výrobek, event. provést úpravy po 2. zkoušce	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Obnitkovat okraje jednotlivých dílů a součástí konkrétního oděvu – halenky a sukně nebo šatů	Praktické předvedení
b) Vyšít dírky na konfekčním a prádlovém dírkovacím stroji	Praktické předvedení
c) Zapošít záložky na zapošivacím stroji	Praktické předvedení
d) Přišít knoflík na knoflíkovacím stroji	Praktické předvedení
e) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvarování sukni, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podlepit jednotlivé části konkrétního oděvu – halenky a sukne nebo šatů podle potřeby vzhledem k dané fazoně a materiálu (nastavit teplotu, tlak, dobu trvání event. program podlepování podle vlastností spojovaných materiálů)	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Provést mezioperační žehlení, zažehlování a rozžehlování dle zvolené fazony a technologie pro konkrétní oděv – halenku a sukni nebo šaty	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Vyžehlit hotový výrobek podle technologických pravidel konečného žehlení	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zkoušení rozpracovaných sukni, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést zkoušku rozpracovaného oděvu – halenky a sukne nebo šatů, označit potřebné úpravy a změny (např. křídou, špendlíky) – postupovat v souladu se zvolenou technologií, dodržovat obecně používané zásady pro zkoušení oděvů (sledovat celkový tvar a padnutí oděvu, umístění členicích švů, směr a umístění záševků, osy jednotlivých dílů, přiléhavost a přiměřenou volnost v obvodových partiích, šíři, délkové míry, vzhled každé jednotlivé součásti apod.)	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Snažit se vyhovět přáním a připomínkám zákaznice, posoudit, zda členicí švy a ozdobné detaily oděvu odpovídají estetickým a funkčním požadavkům podle typu postavy zákaznice	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Rozhodnout o nutnosti 2. zkoušky, případně provést 2. zkoušku rozpracovaného oděvu – halenky a sukne nebo šatů	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola kvality při zhotovování sukni, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat konkrétní oděv – halenku a sukni nebo šaty před zkouškou (zkontrolovat, zda členicí švy a jednotlivé detaily oděvu odpovídají technickému nákresu a technickému popisu, přeměřit oděv a srovnat s naměřenými hodnotami)	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Provést kontrolu jednotlivých operací (posoudit, zda oděv odpovídá požadavkům na kvalitu šití a žehlení)	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Provést celkovou kontrolu hotového výrobku – posoudit, zda oděv odpovídá technickému nákresu a technickému popisu, požadavkům na kvalitu šití a žehlení	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Seřizování šicích strojů při zhotovování sukní, halenek a šatů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda stroje (potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu – halenky a sukně nebo šatů) jsou čisté a funkční a odpovídají předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Zkontrolovat, zda parametry a seřízení strojů a zařízení (potřebné pro zhotovení konkrétního oděvu – halenky a sukně nebo šatů) odpovídají zpracovávanému materiálu a zhotovovanému oděvu, seřídít stroje podle zpracovávaného materiálu a zhotovovaného oděvu	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Provést údržbu vybraného stroje v souladu s pracovním postupem a podle technických dispozic	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Provést výměnu jehly a nití u jednojehlového šicího stroje, obnitkovacího stroje, dírkovacího stroje	Praktické předvedení s ústním ověřením
e) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Předávání zakázek ve výrobě oděvů zákazníkům

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat výslednou kalkulaci – vypočítat cenu výrobku podle skutečných nákladů (informace čerpat z fiktivního ceníku firmy)	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Zkontrolovat hotový výrobek na postavě zákaznice, posoudit, zda odpovídá estetickým požadavkům a přání zákaznice a požadavkům na kvalitu	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Předat hotový výrobek zákaznici, informovat o způsobu ošetřování výrobku, vyplnit pokladní doklad	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované kompetence a kritéria sestaveny v jeden proces (v technologické návaznosti jednotlivých činností) – uchazeči je zadáno zhotovení střihu konkrétních oděvů (buď sukně a halenky nebo šatů) pro konkrétní zákaznici (tzn. na konkrétní postavu), nastříhání dílů (z vrchového materiálu) a zhotovení tohoto oděvu.

Z důvodů jednotného přístupu k přezkoušení uchazeče bude sukně vypracována do pasového límce z vrchového materiálu, bude mít rozparek zapínaný na zdrhovadlo, zadní díl bude vypracován se středovým švem a nákrýtovým rozparkem. Halenka bude polopřiléhavá, s límcem nebo stojáčkem, přední díl zapínaný středem na knoflíky, rukávy budou hlavicové jednoduché. Šaty budou v pase přestřížené, živůtek s límcem nebo stojáčkem, přední díl zapínaný středem na knoflíky, rukávy budou hlavicové jednoduché, zadní díl sukňové části bude vypracován se středovým švem a nákrýtovým rozparkem, v levém bočním švu bude rozparek zapínaný na zdrhovadlo. Další detaily jsou volitelné.

Uchazeč si zvolí buď halenku a sukni nebo šaty, dále zvolí konkrétní podobu (fazonu), přičemž musí respektovat výše uvedené požadavky a možnosti strojového vybavení AOs. Informaci o zvoleném oděvu a fazoně sdělí uchazeč autorizované osobě před zkouškou.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (strojů a zařízení, které jsou k dispozici) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou. Dále autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou (autorizovaná osoba umožní uchazeči při zkoušce používat odbornou literaturu pro konstrukci střihů).

Uchazeč si ke zkoušce připraví a přinese psací a kreslicí potřeby, vystřížené střihové a dílenské šablony, oděvní materiál v potřebném množství (vrchovou textilií v metráži, podšívku, kapsový a výztužný materiál ve formě nastříhaných dílů a součástí, drobnou přípravu). V případě, že bude kompetence Sestavování střihových poloh pro oddělování dílů a součástí oděvů uznána z jiné PK, není nutno přinést vystřížené střihové šablony. V případě, že bude uznána z jiné PK kompetence Oddělování jednotlivých dílů a součástí oděvů, je nutné si ke zkoušce přinést nastříhané díly i z vrchového materiálu. Uchazeč zajistí ke zkoušce přítomnost osoby, na kterou bude zhotovován výrobek.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na výsledek pracovní činnosti, tak na proces. Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení je třeba se zaměřit na kvalitu zhotoveného výrobku (vzhled, funkčnost, přesnost tvaru a rozměrů) a dále je třeba přihlížet především k technologickým možnostem a také bezpečnému provádění všech úkonů (zkoušející sleduje uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení s ústním ověřením se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení.

Při ověřování odborné kompetence Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě sukní, halenek a šatů volí uchazeč v kritériu a) díly v závislosti na zvolené fazoně a materiálu, pro kritérium b) zvolí uchazeč typ dírky v závislosti na typu oděvu a zvolené fazoně. Všechna kritéria této odborné kompetence může uchazeč splnit na vzorku jiného materiálu, tzn., že tato odborná kompetence nemusí být ověřována na zhotovovaném výrobku.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání krejčí a střední vzdělání s maturitní zkouškou (i v jiném oboru) a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů, odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu umožňující ověření všech kompetencí, tzn. vybavenou pro podmínky zhotovení sukní, halenek a šatů, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

Pracoviště příjmu zakázky (stůl, fiktivní katalog pro výběr materiálu z nabídky firmy, fiktivní ceník firmy, formuláře zakázkových listů, psací potřeby) a kontroly kvality (krejčovské pracovní pomůcky – jehly, špendlíky, křídly, nůžky konečkovací, krejčovskou nastavovací loutku dámskou).

Pracoviště se základním vybavením pro konstruování oděvů (stůl minimální délky 1,5m, kreslicí pomůcky), materiál pro zhotovení stříhů a šablon (stříhový a šablonový papír); pro konstrukci stříhů je možné použít i počítačovou jednotku s grafickým programem.

Stříhací zařízení, pomůcky a techniku (stříhací stůl s délkou nejméně 1,5m, nůžky s délkou ostří nejméně 10 cm, ruční řezací stroj apod.).

Žehlicí pracoviště a techniku (parní a elektrickou nebo elektroparní žehličku, žehlicí stůl, základní tvarovky).

Jednojehlový šicí stroj se stehem vázaným, speciální stroje (obnitkovací tří nebo vícenitný stroj, konfekční dírkovací stroj, prádlový dírkovací stroj, zapošivací stroj, knoflíkovací stroj).

Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 16 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška je rozložena do více dnů.